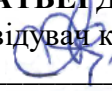


Бердянський державний педагогічний університет
Кафедра соціальної роботи та інклюзивної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри

 Петровська К.В.

“20” серпня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
підготовки здобувачів I (бакалаврського) рівня вищої освіти

ПП 08

ПРАВОВІ ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

(назва навчальної дисципліни)

Спеціальність 231 Соціальна робота
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Соціальна робота та соціальна педагогіка»
(назва освітньо-професійної програми)

Спеціалізація соціальна педагогіка
(назва спеціалізації)

Факультет дошкільної, спеціальної та соціальної освіти
(назва факультету)

Бердянськ, 2019 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Правові основи соціальної роботи» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота
(код і назва спеціальності)


Освітньо-професійна програма «Соціальна робота та соціальна педагогіка»

Розробники:

Попова Анастасія Сергіївна, старший викладач кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти, кандидат педагогічних наук

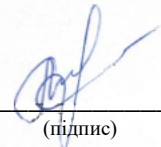
Робочу програму погоджено проектною групою освітньої програми «Соціальна робота та соціальна педагогіка» та схвалено на засіданні кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти від “20” серпня 2019 року (протокол № 1).

Завідувач кафедри
соціальної роботи та інклюзивної освіти



(К. В. Петровська)
(прізвище та ініціали)

Гарант освітньо-професійної програми



(А. О. Тургенєва)
(прізвище та ініціали)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>23 Соціальна робота</u> (шифр і назва)	<u>Обов'язкова / за вибором</u>	
	Спеціальність <u>231 Соціальна робота</u> (шифр і назва)		
Модулів – 1	Освітньо-професійна програма «Соціальна робота та соціальна педагогіка»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 6		2-й	2-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
Мова навчання: українська		3-й	3-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Освітній ступінь: <u>бакалавр</u>	18	6
		Практичні, семінарські	
		14	4
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		58	80
Індивідуальні завдання: 9			
Вид контролю: Залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 32/58 (36%/ 64%).

для заочної форми навчання – 10/80 (11%/89%).

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Правові основи соціальної роботи» є вивчення здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти законодавчої та нормативно-правової бази соціальної роботи, яка визначає правовий статус соціально-вразливих верств населення (діти, особи похилого віку, бездомні, особи з інвалідністю, безробітні, особи, звільнені з місць позбавлення волі) і спрямована на надання їм соціального захисту шляхом встановлення державних гарантій соціальної підтримки, виплати матеріальної допомоги, пенсій та соціального обслуговування.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- проаналізувати стан законодавства в сфері соціальної роботи.
- ознайомити з міжнародними і національними законодавчими і нормативно-правовими документами, законами, підзаконними актами, що відносяться до різних галузей права і можуть бути застосовані соціальним працівником в межах його компетенції.
- визначити категорії громадян, яким відповідно до чинного законодавства надається соціальна допомога і соціальне обслуговування.
- надати уявлення про систему соціального захисту населення в Україні.
- роз'яснити функції соціальних установ, що спрямовані на соціальний захист та реабілітацію громадян, які потребують соціальної допомоги.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

№ з/п	Програмні компетентності	Компетентності	Результати навчання
1.	ЗК-1	Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства прав і свобод людини і громадянина в Україні.	ПР-1 Здатен установлювати зв'язки міждисциплінарних знань, які сприяють соціалізації особистості, її розвитку та попередженню виникнення соціальних проблем.
2.	ФК-5	Здатність аргументувати, добирати засоби, механізми соціально-правової та соціально-педагогічної підтримки клієнтів, безпеки життєдіяльності.	ПР-9 Здатен упорядковувати та інтегрувати доцільні технології соціальної допомоги та соціального захисту.

2. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Міжнародні і національні правові джерела соціальної роботи.

1.1. Міжнародні правові джерела соціальної роботи.

Загальна характеристика правових джерел соціальної роботи та їх класифікація. Міжнародні нормативно-правові документи у галузі соціальної роботи. Міжнародні організації з питань соціальної роботи.

1.2. Національні правові джерела соціальної роботи.

Соціальна політика держави у контексті нормативно-правових відносин. Конституція України, як гарант здійснення соціальної політики захисту соціально-вразливих верств населення. Характеристика українського законодавства у галузі соціальної роботи. Державні соціальні стандарти і державні соціальні гарантії у правовому полі соціальної роботи.

Тема 2. Соціальний захист населення у контексті соціальної роботи.

2.1. Система соціального захисту населення.

Система соціального захисту: структура і особливості реалізації. Форми соціального захисту. Соціальні допомоги, соціальні пільги і додатковий соціальний захист. Соціальне забезпечення населення і його складові. Соціальне страхування: особливості і види.

2.2. Соціальні послуги як правова форма здійснення соціальної роботи.

Характеристика соціальних послуг: організаційно-правові форми, види і принципи надання. Класифікація соціальних послуг. Суб'єкти та об'єкти надання соціальних послуг. Порядок надання і отримання соціальних послуг. Фінансові аспекти системи соціального обслуговування. Державні стандарти соціального обслуговування і показники якості надання соціальних послуг.

Тема 3. Політика держави щодо соціальної підтримки та захисту дітей і сім'ї

3.1. Соціально-правовий захист сімей.

Правове регулювання сімейних відносин. Види державної допомоги сім'ям з дітьми. Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям. Заходи попередження насильства в сім'ї. Правові основи соціальної роботи з сім'ями, які опинились у складних життєвих обставинах.

3.2. Правовий статус дитини відповідно до міжнародного та українського законодавства.

Права дитини у міжнародному і національному правовому полі. Підстави, правові наслідки та порядок позбавлення батьківських прав. Процедура усиновлення у контексті роботи соціального працівника.

Тема 4. Соціальний захист вразливих верств населення.

4.1. Соціальний захист людей похилого віку.

Правовий статус особи похилого віку за законодавством України. Організація надання допомоги особам похилого віку. Стаціонарні соціальні установи для

постійного проживання громадян похилого віку. Пенсійне забезпечення осіб похилого віку.

4.2. Соціальний захист безробітних

Характеристика законодавства України про працю, зайнятість та соціальний захист безробітних. Порядок визнання громадян безробітними. Організація соціального захисту від безробіття. Види матеріальної допомоги і соціальних послуг для безробітних.

Тема 5. Правові засади соціальної роботи з особами з інвалідністю.

5.1. Реалізація державної політики соціального захисту осіб з інвалідністю в нормативно-правових документах.

Поняття «особа з інвалідністю», «інвалідність» у правовому дискурсі. Процедура встановлення інвалідності. Соціальний захист та обслуговування осіб з інвалідністю у правовому полі діяльності соціального працівника. Порядок надання особам з інвалідністю реабілітаційних послуг відповідно до їх індивідуальної програми реабілітації.

5.2. Соціальна робота по адаптації в суспільстві осіб з інвалідністю.

Матеріальне забезпечення осіб з інвалідністю. Порядок та умови виплати державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю. Порядок та умови виплати призначення і виплати державної соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю. Порядок та умови призначення пенсії по інвалідності. Організація робочих місць та працевлаштування осіб з інвалідністю.

Тема 6. Правові основи соціальної роботи з проблемними категоріями населення.

6.1. Правові основи захисту прав бездомних громадян та громадян, які відбували покарання у вигляді позбавлення волі.

Концепція соціального захисту бездомних громадян. Система обліку та реєстрації бездомних громадян. Заклади соціального захисту для бездомних громадян. Заходи соціального патронажу осіб звільнених з місць позбавлення волі: нормативно-правовий аспект. Соціальна адаптація осіб, звільнених з місць позбавлення волі: нормативно-правовий аспект.

6.2. Правові основи захисту прав мігрантів.

Характеристика категорії «мігрант», та види мігрантів як клієнтів соціальної роботи. Правовий статус мігранта у міжнародному та національному міграційному праві. Права, обов'язки і соціальні гарантії для мігрантів в Україні. Напрями роботи державних і недержавних організацій у контексті роботи з мігрантами.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	С.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Тема 1. Міжнародні і національні правові джерела соціальної роботи													
1.1. Міжнародні правові джерела соціальної роботи.	8	2	-			6	8	-	-				8
1.2. Національні правові джерела соціальної роботи.	7	2	2			3	7	2	-				5
Разом за темою 1	15	4	2			9	15	2	-				13
Тема 2. Соціальний захист населення у контексті соціальної роботи													
2.1. Система соціального захисту населення в Україні.	8	2	2			4	8	-	2				6
2.2. Соціальні послуги як правова форма здійснення соціальної роботи.	7	2	2			3	7	2	-				5
Разом за темою 2	15	4	4			7	15	2	2				11
Тема 3. Політика держави щодо соціальної підтримки та захисту дітей і сім'ї													
3.1. Соціально-правовий захист сімей.	8	2	2			4	8	2	-				6
3.2. Правовий статус дитини відповідно до міжнародного та українського законодавства.	7	2	-			5	7	-	-				7
Разом за темою 3	15	4	2			9	15	2					13
Тема 4. Соціальний захист вразливих верств населення													
4.1. Соціальний захист людей похилого віку.	8	-	2			6	8	-	-				8
4.2. Соціальний захист безробітних.	7	2	-			5	7	-	2				5
Разом за темою 4	15	2	-			11	15	-	2				13
Тема 5. Правові засади соціальної роботи з особами з інвалідністю													
5.1. Реалізація державної політики соціального захисту осіб з інвалідністю в нормативно-правових актах.	8	2	-			6	8	-	-				8
5.2. Соціальна робота по адаптації в суспільстві людей з інвалідністю.	7	-	2			5	7	-	-				7
Разом за темою 5	15	2	2			11	15	-	-				15

Тема 6. Правові основи соціальної роботи з проблемними категоріями населення											
6.1. Правові основи захисту прав бездомних громадян та громадян, які відбували покарання у вигляді позбавлення волі.	8	-	2			6	8	-	-		8
6.2. Правові основи захисту прав мігрантів.	7	2	-			5	7	-	-		7
Разом за темою 6	15	2	2			11	15	-	-		15
Усього годин	90	18	14			58	90	6	4		80

5. Темі лекцій

№ з/п	Назви теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	2		
1	Міжнародні і національні правові джерела соціальної роботи	4	2
1.1.	Міжнародні правові джерела соціальної роботи. 1. Загальна характеристика правових джерел соціальної роботи та їх класифікація. 2. Міжнародні нормативно-правові документи у галузі соціальної роботи. 3. Міжнародні професійні організації з питань соціальної роботи.	2	-
1.2.	Національні правові джерела соціальної роботи. 1. Соціальна політика держави у контексті нормативно-правових відносин. 2. Конституція України, як гарант здійснення соціальної політики захисту соціально-вразливих верств населення. 3. Характеристика українського законодавства у галузі соціальної роботи. 4. Державні соціальні стандарти і державні соціальні гарантії.	2	2
2.	Соціальний захист населення у контексті соціальної роботи	4	2
2.1.	Система соціального захисту населення в Україні. 1. Система соціального захисту: структура і особливості реалізації. 2. Форми соціального захисту. 2.1. Соціальні допомоги, соціальні пільги і додатковий соціальний захист; 2.2. Соціальне забезпечення населення і його складові. 3. Соціальне страхування: особливості і види.	2	-
2.2.	Соціальні послуги як правова форма здійснення соціальної роботи. 1. Характеристика соціальних послуг: організаційно-	2	2

	<p>правові форми, види і принципи надання.</p> <p>2. Класифікація соціальних послуг</p> <p>3. Суб'єкти та об'єкти надання соціальних послуг.</p> <p>4. Порядок надання і отримання соціальних послуг.</p> <p>5. Фінансові аспекти системи соціального обслуговування.</p> <p>6. Державні стандарти соціальних послуг і показники якості надання соціальних послуг.</p>		
3.	Політика держави щодо соціальної підтримки та захисту дітей і сім'ї	4	2
3.1.	<p>Соціально-правовий захист сімей.</p> <p>1. Правове регулювання сімейних відносин.</p> <p>2. Види державної допомоги сім'ям з дітьми.</p> <p>3. Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям.</p> <p>4. Заходи попередження насильства в сім'ї.</p> <p>5. Правові основи соціальної роботи з сім'ями, які опинились у складних життєвих обставинах.</p>	2	2
3.2.	<p>Правовий статус дитини відповідно до міжнародного та українського законодавства.</p> <p>1. Права дитини дитини у міжнародному і національному правовому полі.</p> <p>1.1. Права дитини передбачені законодавством в сфері сімейного життя;</p> <p>1.2. Права дитини передбачені законодавством в сфері майнових відносин;</p> <p>1.3. Права дитини передбачені законодавством в сфері праці;</p> <p>2. Підстави, правові наслідки та порядок позбавлення батьківських прав.</p> <p>3. Процедура усиновлення у контексті роботи соціального працівника.</p>	2	-
4.	Соціальний захист вразливих верств населення	2	-
4.2.	<p>Соціальний захист безробітних.</p> <p>1. Характеристика законодавства України про працю, зайнятість та соціальний захист безробітних.</p> <p>2. Порядок визнання громадян безробітними.</p> <p>3. Організація соціального захисту від безробіття.</p> <p>4. Види матеріальної допомоги і соціальних послуг для безробітних</p>	2	-
5.	Правові засади соціальної роботи з особами з інвалідністю	2	-
5.1.	<p>Реалізація державної політики соціального захисту осіб з інвалідністю в нормативно-правових документах.</p> <p>1. Поняття «особа з інвалідністю», «інвалідність» у правовому дискурсі.</p> <p>2. Процедура встановлення інвалідності.</p> <p>3. Соціальний захист та обслуговування осіб з інвалідністю у правовому полі діяльності соціального працівника</p>	2	-

	4. Порядок надання особам з інвалідністю реабілітаційних послуг відповідно до їх індивідуальної програми реабілітації.		
6.	Правові основи соціальної роботи з проблемними категоріями населення	2	-
6.2.	Правові основи захисту прав мігрантів. 1. Характеристика категорії «мігрант», та види мігрантів як клієнтів соціальної роботи. 2. Правовий статус мігранта у міжнародному та національному міграційному праві. 3. Права, обов'язки і соціальні гарантії для мігрантів в Україні. 4. Напрями роботи державних і недержавних організацій у контексті роботи з мігрантами.	2	-
Усього		18	6

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назви теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	2		
1	Міжнародні і національні правові джерела соціальної роботи	2	-
1.2.	Державні і професійні організації у соціальній роботі: проблема забезпечення основних державних соціальних гарантій. 1. Характеристика діяльності Міністерства соціальної політики України (визначення, основна мета і завдання діяльності). 2. Діяльність професійних організацій у галузі соціальної роботи в Україні (Ліга соціальних працівників, Українська Асоціація соціальних педагогів і соціальних працівників). 3. Основні державні соціальні гарантії: порядок їх визначення і затвердження; 4. Характеристика прожиткового мінімуму як базового державного соціального стандарту і його норма у поточному.	2	-
2.	Соціальний захист населення у контексті соціальної роботи	4	2
2.1.	Соціальне забезпечення різних категорій клієнтів як проблема соціальної роботи. 1. Соціальні допомоги і соціальні пільги: – Характеристика ознак, видів, категорій клієнтів, що їх отримують, умови отримання; – Розміри державної соціальної допомоги у поточному	2	2

	<p>році;</p> <p>2. Сучасна система соціального страхування в Україні:</p> <p>2.1. Види матеріального забезпечення та соціальних послуг за видами страхування:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ЗДСС на випадок безробіття; – ЗДСС від нещасних випадків на виробництві і професійних захворювань; – ЗДСС з тимчасової втрати працездатності та витратами, зумовленими похованням; – Пенсійне страхування; <p>2.2. Умови надання допомоги за усіма видами страхування: підстави для відмови, умови надання і тривалість оплати, розмір допомоги і особливості обчислення трудового стажу.</p>		
2.2.	<p>Державний стандарт соціального обслуговування.</p> <p>1. Структура сфери надання соціальних послуг та управління нею.</p> <p>2. Характеристика Державних стандартів соціальної послуги: види, структура стандарту, аналіз додатків до стандарту.</p>	2	-
3.	<p>Політика держави щодо соціальної підтримки та захисту дітей і сім'ї</p>	2	-
3.1.	<p>Правовий аспект регулювання призначення державних допомог.</p> <p>1. Допомога по вагітності та пологах і особливості її розрахунку.</p> <p>2. Одноразова допомога при народженні дитини.</p> <p>3. Допомога при усиновленні дитини.</p> <p>4. Допомога на дітей одиноким матерям.</p> <p>5. Допомога на дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням.</p> <p>6. Повноваження суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.</p> <p>7. Маршрут звернення особи за допомогою, яка постраждала від домашнього насильства.</p>	2	-
4.	<p>Соціальний захист вразливих верств населення</p>	2	2
4.1.	<p>Проблемні аспекти соціального захисту людей похилого віку в Україні.</p> <p>1. Законодавчі засади соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян.</p> <p>2. Соціальна допомога вдома: її види та форми.</p> <p>3. Види пенсій відповідно до законодавства України.</p> <p>4. Порядок призначення пенсії (звернення за призначенням пенсії та подання необхідних документів).</p>	2	-

5.	Правові засади соціальної роботи з особами з інвалідністю	2	-
5.2.	Державне забезпечення різних категорій осіб з інвалідністю. 1. Державна соціальна допомога особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю: розмір і порядок призначення. 2. Розмір державної соціальної допомоги по догляду за особою з інвалідністю. 3. Пенсія по інвалідності: розмір і порядок призначення. 4. Особливості призначення пенсії з інвалідності внаслідок трудового каліцтва чи професійного захворювання. 5. Соціальна допомога особам з інвалідністю, які не мають право на пенсію: розмір і порядок призначення.	2	-
6.	Правові основи соціальної роботи з проблемними категоріями населення	2	-
6.1.	Правові основи соціального обслуговування бездомних осіб. 1. Поняття бездомність та безпритульність відповідно до законодавства України. 2. Процедура постановки на облік та реєстрація бездомних громадян. 3. Соціальні послуги для бездомних відповідно до законодавства України. 4. Діяльність недержавного сектору організацій, що працюють з громадянами, які відбували покарання у вигляді позбавлення волі.	2	-
Усього		14	4

7. Самостійна робота

№ з/п	Назви теми	Кількість годин													
		денна форма	заочна форма												
1	2														
1.	<p>1.1.-1.2. Етичний кодекс соціального працівника у системі нормативно-правових актів у галузі соціальної роботи.</p> <p>1. Історія створення Етичного кодексу спеціалістів із соціальної роботи.</p> <p>2. Порівняльний аналіз етичного кодексу соціальних працівників 1969 року і 2004 року.</p> <p>3. Історичний та інституційний аспекти функціонування соціальної роботи в Україні.</p> <p>4. Характеристика етапів прийняття законів про соціальну роботу в Україні.</p> <p>5. Елементи споживчого кошику українців.</p> <p>6. Вивчення статутних документів організації професійних організацій у галузі соціальної роботи та їх аналіз. Отримані дані занести у таблицю:</p> <table border="1" data-bbox="300 929 1193 1137"> <thead> <tr> <th>Назва організації</th> <th>Дата заснування</th> <th>Мета діяльності</th> <th>Основні завдання діяльності</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Назва організації	Дата заснування	Мета діяльності	Основні завдання діяльності									9	13
Назва організації	Дата заснування	Мета діяльності	Основні завдання діяльності												
2	<p>2.1. Соціальне страхування: історія і теорія.</p> <p>1. Історія виникнення і розвитку соціального страхування в Україні: етапи та основні характеристики.</p> <p>2. Визначення і класифікація соціальних ризиків.</p> <p>2.2. Практичний аспект соціального обслуговування як проблема правового поля соціальної роботи.</p> <p>1. Сфери надання соціальних послуг та управління нею.</p> <p>2. Визначення індивідуальних потреб.</p> <p>3. Складання індивідуального плану надання соціальної послуги.</p> <p>4. Укладення договору про надання соціальної послуги.</p> <p>5. Місце й строки надання соціальної послуги.</p> <p>6. Характеристика соціальних послуг у системі якості.</p>	7	11												

3.	<p>3.1. Соціальна підтримка та захист сім'ї. 1. Визначення та встановлення прожиткового мінімуму для сім'ї. 2. Порядок надання, строки призначення та розміри державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям. Порядок розгляду заяв та повідомлень про вчинення насильства в сім'ї або реальну загрозу його вчинення.</p> <p>3.2. Державні форми опіки. 1. Опрацювання положень про діяльність: – дитячих будинків та шкіл-інтернатів; – дитячих будинків сімейного типу, – дитячих будинків-інтернатів; – притулків для неповнолітніх . 2. Соціально-правовий захист дітей у розвинених країнах світу (країна на вибір).</p>	9	13
4.	<p>4.1. Державні форми піклування про людей похилого віку. 1. Опрацювання положень про діяльність: 2. Будинків-інтернатів (пансіонати) для громадян похилого віку. 3. Спеціальних будинків-інтернатів для престарілих та інвалідів. 4. Діяльність Пенсійного фонду України і положення про його роботу.</p> <p>4.2. Державна підтримка безробітних в Україні. 1. Охарактеризувати етапи звернення в державну службу зайнятості та подання необхідних документів. 2. Розмір, порядок призначення і виплати матеріальної допомоги по безробіттю. 3. Мінімальний та максимальний розмір страхової допомоги по безробіттю.</p>	11	13
5.	<p>5.1. – 5.2. Застосування позитивної лексики щодо осіб з обмеженими можливостями як проблема соціальної роботи. 1. Проаналізувати особливості використання позитивної лексики щодо осіб з обмеженими можливостями у міжнародному і національному законодавстві.</p>	11	15
6.	<p>6.1. Державна підтримка бездомних осіб в Україні. 1. Вивчити положення про діяльність: – Будинку нічного перебування. – Центру реінтеграції бездомних громадян, – Соціального готелю. 2. Проаналізувати недержавний сектор організацій, що працюють з бездомними особам.</p> <p>6.2. Державна підтримка мігрантів. 1. Розробити презентацію на тему (за вибором): - Державні і недержавні соціальні програми підтримки мігрантів (країна на вибір); - Система соціального захисту мігрантів в Україні.</p>	11	15
Усього		58	80

8. Індивідуальні завдання

1. Підготувати доповідь на тему: Вплив міжнародного законодавства на формування нормативно-правової бази в Україні та заповнити таблицю: «Державні програми, спрямовані на розв'язання соціальних проблем у суспільстві».

Назва програми	Роки прийняття і дія впровадження	Основна мета програми	Категорія клієнтів соціальної роботи, на яку спрямована програма

2. Характеристика ЗДСС за структурою на вибір:

Загальнообов'язкового соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності:

- Закон, що регулює даний вид страхування
- Страховик
- Страхувальник
- Застрахована особа
- Особи, які підлягають обов'язковому страхуванню від нещасного випадку
- Страховий ризик
- Страховий випадок
- Основні принципи страхування від нещасного випадку

Характеристика ЗДСС з тимчасової втрати працездатності та витратами, зумовленими похованням:

- Закон, що регулює даний вид страхування
- Страховик
- Страхувальник
- Застрахована особа
- Особи, які підлягають обов'язковому страхуванню з тимчасової втрати працездатності
- Страховий ризик
- Страховий випадок
- Основні принципи страхування з тимчасової втрати працездатності.

Характеристика ЗДСС на випадок безробіття:

2.1. Охарактеризувати діяльність місцевих органів влади та неурядових організацій щодо забезпечення соціальними послугами населення. Навести по три приклади діяльності неурядових організацій, як партнерів влади, в забезпеченні соціальних послуг населенню вашого регіону. Для підготовки використовувати матеріал з місцевих засобів масової інформації (вирізки та роздруковки з журналів, газет, відео-новини тощо).

3. Намалювати схему: «Механізм взаємодії суб'єктів соціальної роботи із сім'ями, які опинилися в складних життєвих обставинах» та заповнити таблицю «Порівняльна характеристика прав дитини відповідно до Конвенції про права дитини, статей КУ, що стосуються прав дітей, Закону України «Про охорону дитинства» у вигляді таблиці.

	Конвенції про права дитини	Конституція України	Закон України «Про охорону дитинства»
Права дитини			

4. Охарактеризувати умови призначення різних видів пенсій. Форма представлення на вибір: презентація або таблиця у довільній формі та розробити маршрут особи по державним організаціям, яка втратила роботу і хоче отримати статус безробітного.

5. Підготувати доповідь на тему: «Діяльність Всеукраїнського центру реабілітації осіб з інвалідністю» та проілюструвати підборки новин про інноваційні форми, методи роботи центру.

6. Підготувати доповідь у вигляді презентації на теми:

- Правові основи соціальної роботи з бездомними у розвинених країнах світу (країна на вибір).
- Правові основи соціальної роботи з громадянами, які відбували покарання у вигляді позбавлення волі (країна на вибір).
- Заповнити таблицю: «Державні і недержавні організації, які працюють з мігрантами в Україні».

Назва організації (її значення: міжнародна, всеукраїнська, регіональна, місцева)	Мета діяльності	Завдання діяльності	Основні проекти, спрямовані на підтримку мігрантів	Джерело (посилання на сайт)

9. Методи навчання

Словесні (пояснення, розповідь, лекція, семінари бесіда (вступна, бесіда-повторення); наочні (ілюстрування за допомогою електронного опорного конспекту); практичні: (вправи, моделювання життєвих ситуацій); методи стимулювання навчальної діяльності (метод навчальної дискусії, метод опори на життєвий досвід здобувачів, створення ситуацій пізнавальної новизни); методи контролю і самоконтролю (метод усного контролю, метод письмового контролю, метод тестового контролю).

10. Засоби оцінювання

Усне індивідуальне та фронтальне опитування, співбесіда, аналітичні звіти, реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, тести тощо.

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі ВО

Поточне тестування та самостійна робота						Середнє арифметичне за поточну роботу (максимально 50 балів)	Залік	Сума
Тема 1		Тема 2		Тема 3				
1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2			
25		25		25				
Тема 4		Тема 5		Тема 6				
4.1	4.2	5.1	5.2	6.1	6.2			
25		25		25				

Система нарахування рейтингових балів (поточний контроль¹)

№	Вид робіт за темами	Бали рейтингу (денна форма)	Бали рейтингу (заочна форма)
Тема 1.			
1.1.	Відповідь на семінарському занятті (2 години)	0 - 5	-
1.2.	Доповнення на семінарському занятті	0 - 2	-
1.3.	Виконання самостійної роботи до теми 1:	0 – 10	0 – 10
	- Підготовка додаткових питань та опитування за ними;	0 – 5	0 – 5
	- Заповнення таблиці до питань самостійної	0 - 5	0 - 5
1.4.	Виконання ІНДЗ до теми 1:	0 – 10	0 – 15
	- Доповідь та усна/електронна презентація;	0 – 5	0 – 10
	- Заповнення таблиці.	0 – 5	0 – 5
Максимум за тему 1		25 балів	
Тема 2			
2.1.	Відповідь на семінарському занятті 2.1. (2 години)	0 - 5	0 - 5
2.2.	Відповідь на семінарському занятті 2.2. (2 години)	0 - 5	-
2.3.	Доповнення на семінарському занятті	0 - 2	0 - 2
2.3.	Виконання самостійної роботи до теми 2:	0 – 5	0 – 10
	- Підготовка додаткових питань та опитування за ними.		
2.4.	Виконання ІНДЗ до теми 2:	0 – 10	0 – 10
	- Доповідь: Характеристика ЗДСС за структурою на вибір;	0 – 5	0 – 5
	- Доповідь: Характеристика діяльності місцевих органів влади.	0 – 5	0 – 5
Максимум за тему 2		25 балів	
Тема 3			
3.1.	Відповідь на семінарському занятті (2 години)	0 - 5	-
3.2.	Доповнення на семінарському занятті	0 - 2	-
3.3.	Виконання самостійної роботи до теми 3:	0 - 5	0 - 10
	- Підготовка додаткових питань та опитування за ними.		

¹ Детальний розподіл балів та критерії оцінювання до кожного виду робіт представлені у «Системі оцінювання» та розміщені на електронній платформі підтримки навчання Moodle БДПУ

3.4.	Виконання ІНДЗ до теми 3: - Схема; - Таблиця.	0 – 15 0 – 5 0 – 10	0 – 15 0 – 5 0 – 10
Максимум за тему 3		25 балів	
Тема 4			
4.1.	Відповідь на семінарському занятті (2 години)	0 - 5	0 - 5
4.2.	Доповнення на семінарському занятті	0 - 2	0 - 2
4.3.	Виконання самостійної роботи до теми 4: • Підготовка додаткових питань та опитування за ними.	0 – 10	0 – 10
4.4.	Виконання ІНДЗ до теми 4: • Презентація/доповідь за обраною темою.	0 – 10 0 – 5 + 0 -5	0 – 10 0 – 5 + 0 -5
Максимум за тему 4		25 балів	
Тема 5			
5.1.	Відповідь на семінарському занятті (2 години)	0 - 5	-
5.3.	Доповнення на семінарському занятті	0 - 2	-
5.4.	Виконання самостійної роботи до теми 5: • Підготовка додаткових питань та опитування за ними.	0 – 5	0 – 10
5.5.	Виконання ІНДЗ до теми 5: • Доповідь+презентація до неї.	0 – 15	0 – 15
Максимум за тему 5		25 балів	
Тема 6			
6.1.	Відповідь на семінарському занятті 6.1. – 6.2. (4 години)	0 – 5 (2+3)	-
6.2.	Доповнення на семінарському занятті	0 – 2	-
6.3.	Виконання самостійної роботи до теми 6: - Підготовка додаткових питань та опитування за ними.	0 – 5	0 – 10
6.4.	Виконання ІНДЗ до теми 6: - Доповідь у вигляді презентації за темою; - Заповнення таблиці.	0 – 15 0 – 7 0 – 8	0 – 15 0 – 7 0 – 8
Максимум за тему 6		25 балів	

За підсумками навчання за один семестр здобувач вищої освіти може отримати 100 балів (50 балів² – поточне оцінювання + 50 балів – контрольне оцінювання (залік).

Підсумкова кількість балів визначається за формулою:

$$m = \frac{3K_1 + 3K_2 + 3K_3 + 3K_4}{n} + 50 = 100$$

де m – кількість набраних балів за вивчений курс;

n – кількість залікових кредитів;

50 балів – екзамен або залік.

Загальна кількість балів за вивчений курс обчислюється таким чином: підраховується кількість балів, набраних під час поточного контролю за всіма заліковими кредитами, та ділиться на загальну кількість кредитів (визначається

² Мінімальний допуск до заліку здобувача можливий за умови набрання ним 35 балів за виконані роботи протягом семестру.

середній арифметичний бал). Потім до отриманого показника додаються бали, набрані під час заліку.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності		Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
78-89	B	
65-77	C	
58-64	D	
50-57	E	
35-49	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Правові основи соціальної роботи» для здобувачів денної та заочної форм навчання.
2. Навчальні мультимедійні презентації.
3. Навчальні фільми.

13. Рекомендована література

Базова:

1. Бойко М. Д. Право соціального забезпечення України: навчальний посібник / М. Д. Бойко. 5-е видання. К. : Центр учбової літератури, 2018. 448 с.
2. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / За заг. ред. проф. І. Д.Звереві. 2-ге видання. Київ, Сімферополь: Універсум, 2013. 536 с.
3. Лукашевич М. П. Соціальна робота (теорія і практика): підручник для ст-ів ВНЗ / М.П. Лукашевич, Т.В. Семигіна. 2-е видання. К. : Каравела, 2017. 368 с.
4. Поліщук М. С. Правознавство: навчальний посібник для ст-ів неюрид. спец. ВНЗ / М. С. Поліщук, М. І. Логвиненко. Х. : Право, 2014. 108 с.
5. Сизоненко І. Г. Теорія та практика правової соціалізації дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування / І.Г.Сизоненко. Донецьк: ЛАНДОН-XXI, 2014. 145 с.
6. Сімейне право України: підручник / за ред. С. Б. Булеци, В. Г. Фазикоша. К. : Знання, 2015. 375 с.
7. Соціальна робота із вразливими сім'ями та дітьми: посібник у 2-х ч.: Ч.1: Сучасні орієнтири та ключові технології / З. П. Кияниця, Ж. В. Петрочко. К.: ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 256 с.
8. Соціальна робота із вразливими сім'ями та дітьми: посібник у 2-х ч.: Ч.2: Ознаки вразливості та специфіка підтримки сім'ї і дитини / за заг. ред. Т. В. Журавель, З. П. Кияниці. К.: ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 352 с.

9. Сташків Б. І. Право соціального забезпечення. Загальна частина : навчальний посібник / Б. І. Сташків. Чернігів : ПАТ "ПВК" "Десна", 2016. 692 с.

10. Технології соціальної роботи: Навчальний посібник з грифом МОН України. / О.А.Агарков, Д. Ю.Арабаджисв, Т. В. Єрохіна, В.В. Кузьмін, І.В. Мещан, В. М. Попович. Запоріжжя: вид. комплекс АТ «Мотор-Січ», 2015. 487 с.

Допоміжна:

1. Декларація прав дитини. *Верховна Рада України*: веб-сайт. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_384
2. Загальна декларація прав людини на сервері верховної ради України. *Верховна Рада України*: веб-сайт. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_015
3. Конституція України. *Верховна Рада України*: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
4. Міжнародний пакт про цивільні і політичні права. *Верховна Рада України*: веб-сайт. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_043
5. Про державну допомогу сім'ям з дітьми: Закон України. *Верховна Рада України*: веб-сайт. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1768-14>
6. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям : Закон України. *Верховна Рада України*: веб-сайт. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1768-14>
7. Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю» : Закон України. *Верховна Рада України*: веб-сайт. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2109-14>
8. Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю: Закон України. *Верховна Рада України*: веб-сайт. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1727-15>
9. Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування: Закон України. *Верховна Рада України*: веб-сайт. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2342-15>
10. Про запобігання та протидію домашньому насильству : Закон України. *Верховна Рада України*: веб-сайт. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2789-14>
11. Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей: Закон України. *Верховна Рада України*: веб-сайт. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2623-15>
12. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні [: Закон України. *Верховна Рада України*: веб-сайт. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/875-12>
13. Про охорону дитинства: Закон України. *Верховна Рада України*: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14>
14. Про охорону дитинства: Закон України. *Верховна Рада України*: веб-сайт. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2623-15>
15. Про соціальні послуги: Закон України. *Верховна Рада України*: веб-сайт. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/966-15>

14. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека БДПУ <http://edu.bdpu.org>
2. Сайт БДПУ <http://bdpu.org>
3. Медіатека ФДССО.
4. Верховна Рада України. Офіційний сайт (законодавство) <http://zakon4.rada.gov.ua/>
5. Міністерство соціальної політики. Офіційний сайт. <https://www.msp.gov.ua/>
6. Державний центр зайнятості. Офіційний сайт. <https://www.dcz.gov.ua/>